

Higienska priporočila za preprečevanje širjenja okužbe s SARS-CoV-2 za tehnične službe, strokovne organizacije in pooblaščen registracijske organizacije (izvajalce postopkov registracije, tehničnih pregledov in postopkov ugotavljanja skladnosti vozil) in postopke v delavnicah za tahografe in njihove zaposlene

18. 11. 2020

Novi koronavirus se najpogosteje prenaša preko **izločkov iz dihal** med ljudmi, ki so tesno skupaj, oziroma preko onesnaženih **rok**.

Upoštevajmo priporočila glede vzdrževanja **medosebne razdalje, pravilnega nošenja maske, higiene rok in higiene kašlja**.

Virus v okolico izločamo s kihanjem, kašljanjem, glasnim govorjenjem, zato je priporočena medosebna razdalja vsaj 2 metra. V primeru, da je ta razdalja manjša, je tveganje za okužbo večje.

Ob kihanju, kašljanju ali neposrednem dotikanju površin ali predmetov z umazanimi rokami, virus nanese na različne predmete in površine, kot so mize, delovne površine, gumbi na vratih, ročaji, držaji in ograje, denar... Drugi ljudje se lahko okužijo tako, da se dotaknejo teh onesnaženih površin, nato pa se dotaknejo oči, nosu ali ust, ne da bi si prej umili roke.

Roke zato vedno smatramo kot onesnažene, izjema je le neposredno po njihovem umivanju ali razkuževanju.

Z upoštevanjem vseh navedenih ukrepov zmanjšamo možnost za prenos povzročitelja okužbe in s tem ščitimo sebe in druge. Za pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov je odgovoren vsak posameznik.

1. Splošna priporočila za izvedbo postopkov

V prostorih naj se med osebami ves čas vzdržuje razdaljo vsaj 2 metra, ker so osebe v gibanju.

Za zmanjševanje možnosti prenosa okužbe je pomembno, da je v prostoru hkrati čim manj ljudi in da se v njem zadržujejo čim krajši čas. Več ljudi kot se hkrati nahaja v prostoru, večje je tveganje za prenos okužbe. Poleg števila oseb v prostoru je pomembna tudi površina prostora na posamezno osebo, višina stropa, učinkovitost prezračevanja, čas zadrževanja oseb v prostoru itd. Glede zahtevane površine prostora na posamezno stranko upoštevajte določila odlokov, oziroma sklepov sej Vlade RS.

Če je površina prostora na eno stranko manjša, kot to zahteva odlok, je v prostoru lahko samo ena stranka.

Prostore je treba stalno in učinkovito zračiti. V kolikor gre za naravno prezračevanje, je potrebno imeti odprta vhodna vrata in dodaten vir zraka (okno, druga vrata ipd.). Podrobnejša navodila za izvajanje prezračevanja in varno uporabo prezračevalnih sistemov si lahko preberete v Navodilih za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe s SARS-CoV-2: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>

Razdalja med čakajočimi na okencu naj bo vsaj 2 metra (ustrezna označba 2 m v poslovnem prostoru), lastnik poslovnega prostora mora določiti največje dovoljeno število strank v vrsti na okencu glede na ureditev prostora in možne kapacitete (število okenc, dolžina prostora ob okencu - pultu).

Predlaga se pretočnost strank na način, da se loči število strank, ki opravljajo storitve in stranke, ki stojijo v vrsti na okencu. Ko se mesto ob okencu sprazni in v vrsto vstopi stranka, ki je opravljala storitev, se dovoli vstop novi stranki.

V kolikor v poslovnem prostoru ni možno zagotoviti pogojev, naj upravljalec zagotovi, da stranke vstopajo posamično (do vstopa naj čakajo na prostem). Predlaga se, da se med posameznimi čakajočimi strankami pred poslovnimi prostori vzdržuje razdaljo vsaj 2 metra.

Lastnikom poslovnih prostorov se priporoča organizacijo dela na način, da vsa opravila, ki jih lahko izvajajo izven poslovalnega časa organizacij, izvedejo, ko strank ni v prostoru.

Priporoča se ustrezno čiščenje in razkuževanje naprav za vnos PIN števil ter drugih površin in predmetov, ki prihajajo v stik s strankami ob opravljanju storitev.

Glede izvajanja storitev na prostem priporočamo, da je razdalja med stranko in zaposlenim vsaj 2 metra ter da se fizični stik med osebama v največji možni meri omeji.

2. Preprečevanje okužbe

Pri preprečevanju okužbe z novim koronavirusom SARS-CoV-2 je tako kot pri drugih nalezljivih boleznih, ki povzročajo okužbe dihal, priporočljivo upoštevati splošna priporočila:

- Zaposleni in stranke morajo biti zdravi, brez katerega izmed navedenih simptomov oziroma znakov: povišana telesna temperatura, zamašen nos/nahod, kihanje, kašljanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, glavobol, bolečine v mišicah, driska, slabost/bruhanje, sprememba vonja in/ali okusa, neobičajna utrujenost, vnetje očesnih veznic tako v blagi kot v težji obliki
- ključnega pomena je umivanje rok z milom in vodo, v primeru, da v bližini ni umivalnika za roke, roke razkužimo.
- Skrbno si umivamo roke z milom in vodo, še posebej po kihanju, kašljanju, brisanju nosu, ali uporabimo razkužilo za roke.

- Za razkuževanje rok se uporablja namensko razkužilo za roke, vsebnost alkohola v razkužilu za roke naj bo najmanj 60 %.
- Upoštevamo higieno kašlja. Preden zakašljamo ali kihnemo, si pokrijemo usta in nos z robcem ali zakašljamo in kihnemo v zgornji del rokava in ne v svojo dlan. Robec nato odvržemo v koš za odpadke in obvezno umijemo ali razkužimo roke.
- Pazimo, da se z rokami ne dotikamo oči, nosu in ust.
- Izogibamo se tesnim stikom z ljudmi, še posebej, če kažejo znake nalezljive bolezni.
- V primeru, da začutimo začetne znake nahoda (izcedek iz nosu, kihanje), obvestimo nadrejenega in zapustimo delovno mesto.
- V primeru, da zbolimo, ostanemo doma.

Redno čistimo in po potrebi razkužujemo predmete in površine, ki se jih pogosto dotikamo (npr. kljuge, pulti, tipke, straniščna školjka, pipe umivalnikov ipd.) Splošna priporočila naj bodo smiselno objavljena na vhodu in na več vidnih mestih v poslovnem prostoru.

Zaposleni in stranke nosijo maske in so dobro seznanjeni s pravilnim načinom nošenja in snemanja mask. Dotikamo se jih samo na robovih in za elastiko oz. trakove. Maska mora segati od korena nosu do pod brado, med nošenjem se je ne dotikajo. Masko je treba zamenjati na dve do tri ure, oziroma prej, če se zmoči. Pred in po uporabi maske si je treba temeljito umiti ali razkužiti roke. Več o pravilni uporabi je dostopno na: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf

Poleg splošnih priporočil lastnikom priporočamo, da poskrbijo tudi za zaščito zaposlenih z zaščitnimi sredstvi in prilagojenim režimom dela:

- Podajalniki za razkužilo naj bodo na razpolago pred vstopom v poslovni prostor s pisnim opozorilom za stranke (npr. Pred vstopom si razkuži roke). Nameščeni naj bodo tako, da jih je možno doseči tudi z invalidskega vozička.
- Okenca: Pred delovnim mestom registracije vozil naj bo nameščen dovolj visok zaslon (vsaj toliko, da pokrije tudi glavo stranke) s primerno odprtino za poslovanje.

3. Posebna priporočila za registracijo, tehnične preglede in postopke ugotavljanja skladnosti vozil

Registracija vozil:

Poleg splošnih priporočil je v postopkih registracije vozil potrebno upoštevati naslednje:

1. stranko, ki kaže bolezenske znake, se v postopku zavrne in napoti domov,
2. stranke in zaposleni v postopku obvezno uporabljajo in pravilno nosijo masko,
3. če je prostor pred okencem za registracijo vozil manjši, naj stranke v prostor vstopajo posamično (do vstopa naj čakajo na prostem), vzdrževanje razdalje vsaj 2 metra med posameznimi strankami,
4. če ni možnosti umivanja rok naj si roke razkužijo (za razkužilo poskrbi lastnik organizacije),
5. stranke se poziva k brezstičnemu plačilu storitev,
6. po končanem postopku registracije vozila je potrebno poskrbeti za brezkontakten prenos dokumentov.

Tehnični pregledi vozil:

Poleg splošnih priporočil je v postopkih tehničnih pregledov vozil potrebno upoštevati naslednje:

1. stranko, ki kaže bolezenske znake, se v postopku zavrne in napoti domov,
2. stranke in zaposleni v postopku obvezno uporabljajo in pravilno nosijo masko,
3. pred pričetkom tehničnega pregleda preglednik od stranke prevzame vozilo,
4. tehnični pregled vozila se izvaja posamično z obvezno uporabo in pravilnim nošenjem maske, zaščitnih očal, delovne obleke za preglednika*, folije za prekritje vozniškega sedeža,
5. za razkuževanje površin se uporablja razkužilo, ki vsebuje 70 do 80 % alkohola,
6. preglednik pred začetkom in po končanem postopku tehničnega pregleda poskrbi za ustrezno dezinfekcijo delov vozila, zlasti kljuge, volan, ključe, prestavna ročica oz. drugi deli, ki se jih dotika, sedež prekrije z zaščitno folijo,
7. za začetek postopka se ne sprejema prometnega dovoljenja, v kolikor se postopek lahko vodi drugače,
8. stranka v času tehničnega pregleda počaka na prostem,
9. po končanem tehničnem pregledu vozila, se izvede postopek s področja registracije vozila pred okencem za registracijo vozila.

*Oceno tveganja za delovno mesto poda pooblaščen specialist MDPŠ, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih ter glede na ugotovitve predpiše ustrezno osebno varovalno opremo.

Postopki ugotavljanja skladnosti vozil:

Poleg splošnih priporočil je v postopkih ugotavljanja skladnosti vozil potrebno upoštevati naslednje:

1. stranko, ki kaže bolezenske znake, se v postopku zavrne in napoti domov,
2. stranke in zaposleni v postopku obvezno uporabljajo in pravilno nosijo masko,
3. pred pričetkom postopka preglednik od stranke prevzame vozilo,
4. postopek pregleda vozila se izvaja posamično z obvezno uporabo in pravilnim nošenjem maske, zaščitnih očal, delovne obleke za preglednika*, folije za prekritje vozniškega sedeža,
5. za razkuževanje površin se uporablja razkužilo, ki vsebuje 70 do 80 % alkohola,
6. preglednik pred začetkom in po končanem postopku pregleda vozila poskrbi za ustrezno dezinfekcijo delov vozila, zlasti kljuge, volan, ključe, prestavna ročica oz. drugi deli, ki se jih dotika, sedež prekrije z zaščitno folijo,
7. stranka v času pregleda vozila počaka na prostem,
8. po končanem postopku ugotavljanja skladnosti vozila je potrebno poskrbeti za brezkontakten prenos dokumentov.

Postopki in naloge v delavnici za tahografe:

Poleg splošnih priporočil je v postopkih in nalogah v delavnicah za tahografe potrebno upoštevati naslednje:

1. stranko, ki kaže bolezenske znake, se v postopku zavrne in napoti domov,
2. stranke in zaposleni v postopku obvezno uporabljajo in pravilno nosijo masko,
3. pred pričetkom postopka tehnik od stranke prevzame vozilo,
4. postopek pregleda vozila se izvaja posamično z obvezno uporabo in pravilnim nošenjem maske, zaščitnih očal, delovne obleke za tehnika*, folije za prekritje voznškega sedeža,
5. za razkuževanje površin se uporablja razkužilo, ki vsebuje 70 do 80 % alkohola,
6. tehnik pred začetkom in po končanem postopku pregleda vozila poskrbi za ustrezno dezinfekcijo delov vozila, zlasti kljuge, volana, ključev, prestavne ročice oz. drugih delov, ki se jih dotika, sedež prekrije z zaščitno folijo,
7. stranka v času pregleda vozila počaka na prostem,
8. po končanem postopku ugotavljanja skladnosti vozila je potrebno poskrbeti za brezkontakten prenos dokumentov.

Podana navodila glede uporabe osebne varovalne opreme so splošna in podana s higienskega vidika.

*Oceno tveganja za posamezno delovno mesto poda pooblaščen specialist MDPŠ, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih ter glede na ugotovitve predpiše ustrezno osebno varovalno opremo.